

SHERLOCKIANA

MEDDELELSER FRA
SHERLOCK HOLMES KLUBBEN I DANMARK
THE DANISH BAKER STREET IRREGULARS

Rennekrogen 1, Bagsværd
Telefon 98 10 15

"I hear of Sherlock everywhere"

Nr. 1 - 2 - 1958 - 3. Aarg.

Ansvarhavende:
Klubbens Generalsekretær,
forfatteren H.D. Henriksen

Dear Sherlock Holmes,
When I go to Europe, I want to see your house on Baker Street. My father read me "The Speckled Band", "The Six Napoleons", and "The Red Headed League". I hope he reads me more. You're quite clever at solving cases. When I grow up, I'm going to belong to the "Sherlock Holmes Club". I read about you in the comics in the newspaper, too. My sister (who is ten, and also likes you) and I play "Sherlock Holmes" but I have to be Watson. I know a man who has a pipe like yours. We have two Long Haired Dachhounds and when we play "Sherlock Holmes" we pretend that they are Bloodhounds. A magazine said you went to Ind. U.S.A.. Did you?

Sincerely

Betsy Rosasco

3034 Washington Blvd. Indianapolis
Ind. U.S.A. 8 years old

MORMON - MYSTERIET

og andre mysterier i "En studie i rødt"

Af Poul Arenfalk.

Er der mysterier i "En studie i rødt"? - Ja, der er.

Hvorfor boede mormonerne Enoch J. Drebber og Joseph Stangerson i Cleveland, Ohio, og hvad foretog de sig der?

Hvorfor og hvornår rejste Drebber og Stangerson til København?

Hvor boede de i København?

Hvorfor rejste de i det hele taget til Europa?

Hvordan kunne Jefferson Hope vide, at de opholdt sig i London?

Har Drebber, Stangerson og Jefferson Hope nogen sinde været i Sct. Petersborg - og hvad skulle de egentlig dér?

På hvilken årstid blev Dr. Watson præsenteret for Sherlock Holmes?

På hvilken dato slugte Enoch Drebber sin giftpille?

Mange andre spørgsmål trænger sig på, og en del af dem vil for alle tider forblive uløselige gåder; nogle vil jeg forsøge at bringe lidt klarhed over.

Lad os først se på bogen: "En studie i rødt". Den består af tre dele:

- 1) Erindringer efter et manuskript af John H. Watson, M. D., forhen i hærens lægekorps.
- 2) De Helliges Land.
- 3) Fortsættelse af Dr. John H. Watsons erindringer.

Vi ser straks, at 1. og 3. del er autentiske beretninger af Dr. Watson, og det er derfor dem, vi interesserer os for. 2. del er et eventyr, som begynder med en udmærket beskrivelse af den store Alkali slette og en rigtig dato for mormonerens møde med John Ferrier. At antallet af denne mormonerens fortrop er forkert har mindre betydning. Glimrende og rigtig er beretningen om mormonledernes terrorisme og flerkoneriets rædsler. Mordet på John Ferrier kan udmærket være foregået som skildret, og Jefferson Hope's bemægtigelse af Lucy's fingerring kan vist også accepteres. Men så - ? Resten skal jeg ikke komme nærmere ind på, men slutningen er et virvar af rejser på kryds og tværs, som er ganske usandsynlige og som ikke kan have fundet sted. Jeg nævner blot her denne mærkelige rejserute: fra by til by til Sct. Petersborg, derfra til Paris, og så til København og derfra til London. Det lyder så let som en tur med SAS - men det var i 1881 med langsomme og besværlige transportmidler. En så lang rejse ville have taget mange måneder, i særdeles-

hed hvis den havde fundet sted om vinteren med storme, tåge, sne, en tilfrosset Neva-flod og is-vanskeligheder andre steder. - Hvem har mon skrevet dette eventyr? Ikke Watson, for eventyret ender med disse ord: "Hvad det angår, som hændte der, kan vi ikke gøre noget bedre end at citere den gamle jægers egen beretning, som punktlig er optegnet i Dr. Watsons dagbog, for hvilken vi allerede er ham meget forbunden." Altså, med god grund, skærer vi dette eventyr ud af bogen og ser hvilke facts vi kan uddrage af 1. og 3. del: Watsons beretning.

Som alle ved offentliggjorde Watson først "En studie i rødt" cirka 6 år efter begivenheden. Man kan glemme og forveksle mange handlinger i løbet af 6 år, navnlig i nær kontakt med Sherlock Holmes og hans mange sager. Vi har før konstateret, at Watson har forvekslet datoer og årstal. Det gør han også her.

Jeg vil først forsøge at besvare spørgsmålet: På hvilken årstid blev Dr. Watson præsenteret for Sherlock Holmes? - Det er et faktum, at Holmes og Watson mødes, uden at der i beretningen nævnes årstal og dato. Det er også et faktum, at de har deres fælles bolig i Baker Street i et temmelig langt tidsrum, før Watson får at vide, at Holmes er en rådgivende detektiv. Watson sætter denne dato til den 4. marts. Denne dato er forkert, og det af flere grunde.

Det første Watson fortæller os er, at han kommer til Indien som militærlæge under den anden afghanske krig, bliver såret i skulderen og i benet i slaget ved Maiwand, som fandt sted i juli 1880, og derfor bragt til hospitalet i Peshawar. Hvorledes Watson blev transporteret til Peshawar, fortæller han desværre ikke, og det er uforståeligt, at englænderne ikke havde et mere nærliggende sted at anbringe deres hårdt sårede, idet afstanden fra Maiwand til Peshawar er cirka 800 km gennem et bjergrigt terræn, og der var ingen jernbane den vej. På hospitalet har det taget nogen tid, før Watson kunne komme på benene igen efter disse slemme læsioner, og så bliver han ramt af tyfoïd feber, som igen skaffede ham mange måneders sygeleje og rekonvalescens. Da man endelig beslutter at sende ham hjem til England, må den stakkels Watson køre cirka 1700 km i jernbane fra Peshawar til havnebyen Karachi og fra Karachi med damper cirka 950 km til Bombay. Sejlturen fra Bombay med troppe-

skibet "Orontes" til Portsmouth anslår Watson til en måned. Ja, mindst. Vi kan derfor uden overdrivelse ansætte Watsons ankomst til London til langt ind i 1881. Men på hvilket tidspunkt? Det er et faktum, at Watson er stærkt solbrændt, da han bliver præsenteret for Holmes, for denne afleverer straks sin berømte replik: "You have been in Afghanistan, I perceive." Holmes forklarer senere: "...hans ansigt er mørkt, og det er ikke dets naturlige hudfarve, for hans håndled er lyse". Men hvis datoen 4. marts er rigtig, og Watson til da har boet cirka 6 uger sammen med Holmes, så må Watson være ankommet til England i begyndelsen af december, for han siger selv, at han havde boet nogen tid i et privat hotel på Strand, ført en meningsløs tilværelse og brugt flere af sine penge end han egentlig burde. Dette tidsrum kan vist også vanskeligt ansættes til mindre end 6 uger. Vi véd alle, hvor hurtigt solbrændthed forsvinder, og hvis Watson havde tilbragt 6 uger i London om vinteren, måtte han, på det tidspunkt, hvor han møder Holmes, være bleg som en klipfisk. Men det er han ikke, han er solbrændt, endog i bemærkelsesværdig grad, følgelig er han i London om sommeren og holder sin solbrændthed ved lige, mens han driver om på gader, soler sig i parker og bruger penge på væddeløbsbanen. Derfor er det sommer, da Watson møder Stamford, som fører ham til det mindeværdige møde. Altså: efter sin lange og anstrengende rejse fra Indien ankommer Watson til London i begyndelsen af juli 1881. Midt i august møder han Stamford, som samme dag forestiller ham for Holmes. Det afgørende, uomstødelige bevis for denne påstand kommer nu, som den første af fire vigtige faktorer, vi har til vor rådighed, nemlig:

1) Watsons bevarede udklip af aviser om-handlende Drebbers død.

Vor kære doktor har desværre begået den samme fejl, som jeg ofte har bebrejdet mig selv, han har glemt at forsyne sine gamle avisudklip med årstal og dato. Men i udklipet fra avisen "Standard" finder vi følgende dato for mordet på Drebber: tirsdag den 4. ds. Der står ikke: tirsdag den 4. marts, men tirsdag den 4. ds. Jeg har undersøgt kalenderen for 1881. Der findes kun to tirsdage den 4., nemlig: 4. januar, som af de anførte grunde er ganske ude af betragtning, og tirsdag den 4. oktober, som opfylder alle betingelser. Tæller vi ugerne tilbage, viser det sig, at mit regnestykke går op. Men hvad har det med mormonerne at gøre, vil man spørge? Det er af overordentlig betydning. Den rejse, de har foretaget, inden for et nøje begrænset tidsrum, kunne ikke have ladet sig gøre om

vinteren (storme, tåge, sne, is-vanskeligheder), og hvorfor skulle de også rejse om vinteren?

Jeg vil her nævne de tre andre faktorer, som står til vor rådighed:

- 2) Gregsons samtale med madame Charpentier i hendes boarding establishment, Torquay Terrace, hvor Drebber og Stangerson havde boet i 3 uger. Gregson siger selv: "Jeg foretog imidlertid stenografiske notater af alt, hvad hun sagde, så der skulle ikke være nogen mulighed for en fejltagelse."
- 3) Lestrade's fund af et mystisk telegram hos den myrdede Joseph Stangerson: "J.H. er i Europa" dateret i Cleveland for omkring en måned siden.
- 4) Jefferson Hope's beretning, om hvilken Watson siger: "Jeg kan garantere for nøjagtigheden af den vedføjede beretning, for jeg har haft adgang til Lestrade's notesbog, i hvilken fangens ord er nedskrevne nøjagtig som de er sagt."

Jeg vil begynde med Enoch J. Drebber, Cleveland, Ohio, med sin private sekretær Joseph Stangerson. Hvad var denne Drebber, og hvad levede han af? Fra Jefferson Hopes beretning kan vi af enkelte bemærkninger slutte os til, at både han og Stangerson var mormoner, men det siges ikke noget sted direkte. Hope siger til Drebber: "Jeg har forfulgt dig fra Salt Lake City" - og: - "da du slæbte hende bort fra hendes myrdede fader og bar hende ~~hø~~ til dit ugudelige og skamløse harem". Det kan ikke tyde på andet end mormonisme. Drebber var altså mormon. Kunne han, uden for staten Utah, leve af at være det? Ja, han kunne. Han var nemlig Mormon-missionær, derfor havde han heller ingen titel på sit visitkort; mormonerne var jo ikke estimerede. Vi hører følgende fra mormonernes historie: "Der sendtes missionærer ud over næsten hele verden for at gøre proselytter. I de fleste lande led disse en kränk skæbne, blev afviste eller forfulgte. Rusland ser ud til at være det eneste land i Europa, de ikke besøgte, af hvilken grund vides ikke. Derimod var Danmark og England rige agre. I England stiftedes mormonske menigheder i alle større byer fra London til Edinburgh, der indrettedes et udvandrings-agentur, der kom et trykkeri i gang, fra hvilket udgik både Mormons Bog og andre religiøse skrifter i masse." Se, nu begynder vi at få fast grund under fødderne. Vi kan rolig gå ud fra, at i de tyve år Jefferson Hope arbejdede i de forskellige jobs i Amerika, har de to mormoner idelig været på rejse. De har naturligvis ofte været i Salt Lake City og tilset deres ha-

rem, aflagt beretning til kirkens øverste myndigheder og besøgt andre menigheder i Amerika. De må også have været flere gange i England og København for at besøge de derværende menigheder. Det gjaldt jo om stadig at holde gryden i kog. Ikke underligt, at Hope havde svært ved at finde dem, og de selv har ganske givet i løbet af alle disse år ikke skænket ham en tanke. Cleveland har været en slags operationsbasis for Drebbler, anderledes kan jeg ikke betegne den. Nu fører skæbnen på en eller anden måde Jefferson Hope og Drebbler sammen i Cleveland. Hvordan vil aldrig blive opklaret. Hope selv omtaler ikke hændelsen med et ord. Det eneste positive vi har om dette møde er faktisk noget meget mærkeligt. I bogens sidste kapitel "Slutning" fortæller Holmes Watson, at han har afsendt et telegram til "politichefen i Cleveland, idet jeg begrænsede mit spørgsmål til de omstændigheder, der var forbundne med Enoch Drebbler's giftermål. Svaret var afgørende. Det fortalte mig, at Drebbler allerede havde anmodet om lovens beskyttelse imod en gammel medbejler ved navn Jefferson Hope, og at samme Hope for tiden var i Europa." Hvordan har Holmes kunnet slutte sig til, at den høje politichef i Cleveland kendte Drebbler så nøje, at han kunne vente sig oplysning om dennes giftermål, hvilket i dette tilfælde viste sig at være et af mange og som desuden havde fundet sted tyve år tidligere i Salt Lake City? Denne gåde vil aldrig blive løst. Og der er en gåde til i forbindelse med det her nævnte: Gregson har, inden Holmes møder på gerningsstedet, telegraferet til samme politichef i Cleveland, fortalt ham om Drebbler's død og bedt om alle oplysninger. Hvorfor har politichefen ikke fortalt Gregson, som jo dog er en Scotland Yard detektiv, om Jefferson Hope, men gemt denne gode til en privat opdagelse? Men vi har altså politichefens svar til Holmes, og af dette må vi slutte os til, at samme politimand var en nær ven af Drebbler, antagelig selv af hjerte en mormon. Vi ved ikke, hvad der sket mellem de to gamle rivaler, men Drebbler har "anmodet om lovens beskyttelse". Hope kan ikke have foretaget sig noget alvorligt imod Drebbler, for vi ved jo, at han ret hurtigt slap ud af kachotten. Selv om politichefen har vist Drebbler en venbetjente, for at bringe Hope af sporet, var der vel grænser for, hvor længe man, selv i 1881, kunne tilbageholde en mand på mistanke. Da dette skæbnesvangre møde fandt sted stod Drebbler og sekretær Stangerson netop foran en af deres missionær-rejser til Europa. Det var ingen flugt. Hvorfor skulle de dog flygte

til Europa, når de i tyve år havde undgået Hope i Amerika? Når det kom til stykket, var Amerika et meget lettere land at gemme sig i for amerikanere end Europa, hvor kun England kunne byde dem lidt beskyttelse. Desuden sad Mr. Hope foreløbig i kachotten. Altså begav de sig trygt på rejse. Og nu kommer der noget meget vigtigt og afgørende: Hvorfra rejste de to mormoner og hvertil? Som vi har hørt, beretter mormonerne historie, at disse havde menigheder i alle større byer i England fra London til Edinburgh og i Danmarks hovedstad København. Derfor gjaldt det om at finde en passende rejserute. Denne havde de fundet for længe siden, da de flere gange havde foretaget samme rejse, og nu vil også forsøge at finde den. Alle mine oplysninger er naturligvis fra tidens kort og tidstabeller. Hvis man rejste fra Cleveland til New York, afgik der dérfra én gang om ugen dampskib til Liverpool. Men Liverpool er en akavet havn at starte fra, når man skal besøge byer fra London til Edinburgh eller omvendt. Vi har jo nemlig meget begrænset tid at rejse i. Denne tid-skala kommer jeg tilbage til. Men jeg har fået en ganske fortræffelig oplysning, som klarer alle problemer. Af hvem? Af Mr. Lestrade! Lestrade sidder og steno-graferer, imedens Jefferson Hope fortæller sit livs tragedie. Da Hope beretter om begivenheden i Lauriston Gardens, skriver Lestrade: "Din hund! Jeg har forfulgt dig fra Salt Lake City til St. Petersburg." ("You dog! I have hunted you from Salt Lake City to St. Petersburg"). Dette "St. Petersburg" falder Lestrade så let i pennen, da han åbenbart har et meget ringe kendskab til Amerika. Men det har Hope heller ikke sagt. Han har sagt "from Salt Lake City to Petersburg", og det lyder straks meget mere sandsynligt. Petersburg ved James flo- den i Virginia var sydstaternes afskibningshavn for bomuld og tobak til England; en så vigtig by, at der i den amerikanske borgerkrig førtes et af de mest desperate slag om den, uden at det lykkedes nordstaternes hær at erobre den. Bortset fra, at Petersburg ligger 50 km nærmere Cleveland end New York, fortæller kortet, at der dérfra afgik dampskib én gang om ugen til Southampton. Se, her har vi mormonerne rute. Drebbler og Stangerson lander i Southampton, kører med jernbanen mod nord, besøger de mormonske menigheder undervejs og ender i Edinburgh. Fra Edinburgh afgik det dampskib direkte til København. At Drebbler og Stangerson har været i København er et faktum, for madame Charpentier siger til Gregson: "Jeg bemærkede en 'København'-seddel på hver af deres kuffarter." ~~Her~~

boede de i København? Når skibspassagererne blev sat i land ved toldboden, fandtes der den gang kun et middel til deres viderebefordring: vore gamle hestedrosker. Kuskene kunne godt forstå lidt fremmede sprog, for København blev netop på den tid besøgt af mange udlændinge. En kusk kunne nok se, om han skulle køre en fremmed til hotel Phoenix, d'Angleterre eller til et mere beskedent hotel. Vi ved, at Drebber og Stangerson søgte mindre hoteller, deres udseende har heller ikke henvist dem til den højere rangklasse, og antagelig har de sagt "cheap hotel", så hvad var mere naturligt end, at kusken kørte et par engelsktalende herrer til det nærliggende "Hotel Victoria" på hjørnet af Store og Lille Strandstræde. Vi var jo i den victorianske tid. Der er ingen tvivl om, at det af udlændinge stærkt benyttede hotel Victoria husede d'herrer Drebber og Stangerson, når de var i København. Hotellet ligger der uforandret den dag i dag. Efter at deres mission i København var endt, tog de med jernbanen til Korsør, med færgen til Nyborg, igen med jernbanen gennem Fyen, atter med færgen til Fredericia, og så med jernbanen til Hamburg og derfra med skib til London. Det var en besværlig rejse i hine dage, selv i sommertiden. Var Jefferson Hope også i København? Bestemt nej. Det kunne han umuligt have fået tid til. Hvad skulle han også dér? Han har vidst, gennem forespørgsler, at London var de to skurkes hovedkvarter på deres Europarejse. Jeg har flere gange nævnt den begrænsede rejsetid. Den er nemlig nøje angivet. Drebber og Stangerson boede i London i Charpentier's boarding establishment. Efter Drebbers død, tirsdag den 4. oktober, siger madame Charpentier til Gregson: "Mr. Drebber har boet hos os henved tre uger." Jefferson Hope fortæller, ifølge Lestrades Notebog: "Da jeg nåede London, var mine lommes næsten tomme. ... Jeg henvendte mig til en Cab-ejers kontor og fik hurtig ansættelse. ... Jeg skulle aflevere en vis sum om ugen til ejeren. ... Der blev sjældent meget tilbage. ... Min vanskeligste opgave var at finde rundt. ... Der forløb nogen tid før jeg fandt ud af, hvor mine to gentlemen boede. ... Til tider fulgte jeg dem med min cab, til andre tider til fods. ... I løbet af to uger fulgte jeg efter dem hver dag." Af dette kan vi slutte os til, at Hope ikke kan have været mindre end tre uger i London. Disse tidsangivelser bekræftes yderligere af det mystiske telegram, som Lestrade finder hos den myrdede Stangerson: "Et telegram dateret i Cleveland for omkring en måned siden" siger ikke det bestemte antal dage, men tiden passer udmer-

ket, idet sørejsen fra Petersburg til Southampton varede 8 til 9 dage. Altså efter at Jefferson Hope har indskibet sig i Petersburg afgår et telegram fra Cleveland til Drebber i London, sandsynligvis adresseret til "American Exchange, Strand"- to be left till called for. Hvem afsender dette telegram? Der er kun en mulig forklaring: Politichefen i Cleveland. Han underskriver det ikke, mærkværdigt nok, for det havde der ikke været noget ondt i, men han rører sig i telegrammet til Holmes. Men hvorfra ved han, at Jefferson Hope er taget til Europa? Vi kan kun gisne, og følgende er muligt: Inden Drebber og Stangerson afsejler fra Petersburg, fortæller de en af deres bekendte, en mand i dampskibsselskabets billete kontor, om hændelsen i Cleveland. Kort tid efter ser denne mand Jefferson Hope's navn blandt skibspassagererne. Han telegraferer til politichefen i Cleveland, og denne afsender så telegrammet. Og her tidstabeller:
 Torsdag d. 18. august starter de fra Cleveland og ankommer til Petersburg Lørdag d. 20. Søndag d. 21. sejler skibet mod England, hvor de ankommer til Southampton Søndag d. 28. aug. Efter endt missions rejse når de Edinburgh Mandag d. 5. sept. Samtidig indløber telegrammet i London. Den 6. sejler de og lander ved Københavns toldbod Torsdag d. 8. Søndag d. 11. kører de med toget fra København og Onsdag eftm. d. 14. sept. går de i land i London. De henvender sig til "American Exchange, Strand", og får udleveret det advarende telegram, hvorpå Drebber, som alle svage karakterer med dårlig samvittighed, omgående drikker sig mod til. Vi hører af madame Charpentier, at han allerede den første aften var drønenende fuld. De følgende ca. 3 uger tilbringer de i London indtil Tirsdag d. 4. oktober, da Drebber får udleveret sin giftpille. Og Jefferson Hope? Da Drebber og Stangerson forlader Cleveland d. 18. august, har Hope allerede siddet et par dage i arresten. Man beholder ham dér så længe, til man er sikker på, at de to mormoner er godt på vej til Europa. Da Hope efter ca. 14 dages forløb slipper fri, går han på jagt efter dem og får opsnuset, at de er taget til Petersburg. Da han ikke finder dem i Petersburg, henvender han sig på dampskibsselskabets kontor og får, under foregivende af at søge et par venner, at vide, at de er afsejledet til Southampton Søndag d. 21. august. Nu da sporet er varmt, ofrer han sine sidste penge for at få et opgør med dem og afsejler Søndag d. 4. sept. Ankommen til London Tirsdag d. 13. uden penge på lommen opsøger han en yngre bekendt, formodentlig en søn af en arbejdskammerat i Amerika, og får lov at bo hos ham. Og denne unge mand er den samme, som senere spiller Holmes et puds med vielsesringen.

Vendte Sherlock Holmes tilbage?

Nogle bemærkninger til E. W. McDiarmid's artikel i SHERLOCKIANA, nr. 3-4, 1957.

I artiklen med ovennævnte overskrift søger forfatteren på alle måder at forringe Holmes' åndsevner i sager efter Reichenbach, hvorefter han pludseligt frejdigt erklærer, at der ingen sager er, og giver Watsons dårlige hukommelse skylden for Holmes' svigten- de hjernearbejde.

Jeg har sjældent læst en artikel, hvori forfatteren siger sig selv imod så mange gange som her. Og ikke nok med det - man får det indtryk, at enten forstår han ikke rigtig de eksempler han fremfører, eller også fordrejer han med eller mod sin vilje kendsgerningerne. Det er jo uhyre nemt, når man kender slutningen på en sag, at sige: sådan og sådan skulle han have gjort, og hvorfor tænkte han ikke på det, det var da tydeligt nok. Jeg har fået det indtryk, at forfatteren vil have, at Sherlock Holmes skal være en kold, kalkulerende elektronhjerne, for hvem alt står klart, så snart man trykker på en knap. Hvor måtte fortællingerne i så fald virke skrup kedelige! Men sådan er Mr. Sherlock Holmes jo heldigvis ikke. Han er et menneske, et dejligt menneske, med en masse menneskelige fejl og dårlige vaner, et menneske som os andre, der kan være mere eller mindre oplagt, hvad naturnødvendigt må præge det arbejde, der skal udføres. Det er derfor, vi kan lide ham. De fejl, han begår, og de konklusioner, han af og til noget sent kommer til, er procentvis akkurat de samme i den gamle serie som i den senere, men det er åbenbart ikke gået op for forfatteren. Han meddeler nemlig, at et omhyggeligt studium af Conanen intet åbenbarer i den gamle serie, som kan sammenlignes med den sidste series overvældende antal fejltagelser.

Det er et skidt resultat af et omhyggeligt studium, thi indenfor den kategori kan vi med samme ret nævne følgende: Skandale i Bøhmen, De fem appelsinkerner, Manden med hareskåret, Den forsvundne brud, Rødbøgene, Det gule ansigt, Dobbeltgængerens, Brook Street mysteriet, Den græske tolk og Marine-traktaten. Det er 10 ud af 23, hvorfra vi må trække 3, nemlig Gloria Scott og Musgrave-ritualet, som er før Watson, samt Det afsluttende problem, som ikke er noget problem. Altså 50 % dårligt hjernearbejde også i den gamle serie.

Artiklen begynder med et postulat: "Man er i almindelighed enige om, at Sherlock Holmes' arbejde var på retur efter Reichen-

bach." Jeg ved ikke, hvem man i almindelighed er, det må stå for forfatterens regning, men jeg véd, at der procentvis er lige så mange glimrende sager i den nye serie som i den gamle. Netop "De seks Napoleon-buster", som han nævner, er en af disse. I denne fortælling slår forfatteren ned på en løst hængt bemærkning om en sag angående familien Abernetty og forlanger, at Holmes burde have vidst eller opdaget dette eller hint, og henviser til, hvad Holmes gjorde i "Sorte Peter", der som alle véd er en hel fortælling. Det havde jo ikke været uinteressant, om Holmes havde udbredt sig således over de halvhundrede ikke offentliggjorte sager, som nævnes gennem hele Conanen.

Forøvrigt træder forfatteren lidt i persillen i det nævnte eksempel, når han overlegent meddeler, at "nu synker persillen ikke engang i vand - at den kunne synke i smør er næsten utænkeligt." Når Holmes nævner dette eksempel på en frygtelig sag, er det selvfølgelig ikke noget sludder. Vi kender jo desværre ikke denne sag, men lad os forestille os en person, som ønsker at rydde familien Abernetty af vejen. Denne person mætter persillen med cyankalium, hvilket gør persillen tung. Lægger man så persillen i vand, opløses cyankalium'et, hvorimod det ikke opløses i fedtstoffer. Har solen været slem ved smørret på den varme dag, er persillen sunket. Dette har Holmes vidst altsammen.

I "Frygtens dal" viser Holmes sig visse- lig ikke på højde med sig selv på grund af følgende eksempler: Først vil forfatteren have, at Holmes skal fjerne et hæfteplaster fra et ligs uigenkendelige, frygteligt til- redte ansigt. Hvorfor skulle han dog gøre det, når intet menneske, ham selv ibereg- net, på det tidspunkt nærede mindste tvivl om, at den døde var Mr. Douglas. Og så kom- mer der et underligt afsnit, som slet ikke vedrører Holmes' behandling af Birlstone- mysteriet. Det drejer sig om en ganske na- turlig samtale mellem Holmes og inspektør McDonald, som begge kender lige lidt til, hvad der er foregået på Birlstone. Læser man samtalen i sammenhæng, er der ikke det fjerneste mærkeligt i Holmes' udtalelser. Men forfatteren bebrejder Holmes adskilligt samtidig med, at han siger sig selv imod. Først bebrejder han Holmes, at han, uden andre kendsgerninger end McDonalds medde- lelse om mordet og Porlocks brev, fremsæt- ter hele to teorier. Holmes fremsætter al- deles ikke egne teorier, men taler om Mo- rriartys motiver, hvis han stod bag mordet. 2 linier senere bebrejder han Holmes, at denne krænker sit princip, nemlig at teo- retisere før man har data, hvilket Holmes altså heller ikke gør. Men så bebrejder

forfatteren pludselig Holmes, at han er klodset i udførelsen: hvad er det for noget, kun to teorier i stedet for det halve dusin eller flere, han plejer at slynge ud. Og så fordrejer forfatteren kendsgerningerne, idet han lader Holmes' slutningsreplik, i forkortet udgave, følge lige efter fremsættelsen af de to såkaldte teorier. Den replik falder langt senere og er en naturlig bemærkning efter en række enkeltheder fremsat af inspektør McDonald. Holmes tager jo netop også her afstand fra teoretiseringen. McDonald slutter med disse ord: "Dette er absolut alt, hvad vi for øjeblikket véd, Mr. Holmes." Holmes: "Så vil vi med Deres tilladelse foreløbig lade sagen hvile. Fristelsen til at opstille hypoteser på grundlag af utilstrækkelige data er vor håndterings største fare. Jeg ser for øjeblikket kun to utvivlsomme fakta: et forbrydergeni i London og en død mand i Sussex. Det er forbindelsen mellem dem, vi skal finde."

Resten af eksemplerne er af samme kvalitet, og vi bør, ligesom Holmes, jage et spyd

gennem den gris. Til slut må jeg på det kraftigste protestere mod den af forfatteren påståede kendsgerning, at "Holmes længe havde planlagt at trække sig tilbage, specielt når han var færdig med Moriarty". Intet sted før i "det afsluttende problem" har Holmes fremsat den tanke at ville trække sig tilbage, og som han siger det her, er det fordi han er påvirket af situationen og for at understrege alvoren i sit ønske om at tilintetgøre Moriarty. Vi andre bruger at sige: jeg ville give år af mit liv o.s.v. - en mand som Holmes, med hans enestående evner, uddannelse og viden, hans lyst og trang til at løse indviklede problemer, trækker sig ikke tilbage fra sin virksomhed, hverken i fyrre-, halvtreds- eller tredsårsalderen for at dyrke kemi eller bier.

Og er det så ikke muligt én gang for alle at befri den stakkels Watson for det fiktive andet og tredje ægteskab?

Peter Rensfalk

Anmeldte bøger Reported cases

C. A. Bodelsen: DICKENS OG HANS BØGER (ill., 292 s., kr. 29,50. H. Hagerups forlag).

Professor Bodelsen har med denne store Dickens-biografi skabt den bedste danske bog om Victoriatidens største forfatter, et værk, der vil blive stående og som vil skabe ny interesse om Dickens her i landet.

Dermed være ikke sagt, at man er enig med professoren i alt. Bodelsen vil gøre Dickens til en tragisk skikkelse, men som ikke hans tilværelse formede sig langt lykkeligere end gennemsnitsmenneskets? Og det kan næppe være rigtigt, at Dickens ikke var nogen videre belastet mand - en række engelske kilder går i hvert fald mod denne opfattelse. - Men til gengæld er f. eks. afsnittet om Dickens' påvirkning fra det dramatiske teater, især folkekomedierne, og hvordan han opfattede tingene som på en scene (og foregreb filmens virkesidler) en ren lækkerbid, og den gennemgang af digterens værker, der afslutter bogen, kan næppe gøres stort bedre. Bodelsen har et skarpt øje for Dickens' fejl og for hans storhed. Man værker glæden over stoffet, og begejstringen smitter af på læseren.

Nu har Danmark bogen om Dickens. Så mangler vi kun en ny, komplet, dansk udgave af hans værker i god oversættelse, men det ligger nok sådan, at det ikke kan lade sig gøre!

Vi tager vor deerstalker dybt af for professor Bodelsen! H. L.

Jan Olof Olsson og Margareta Sjögren: DRONNINGENS ENGLAND (ill., 192 s., kr. 19,75. Gyldendal 1957).

De glemte vel ikke at læse denne bog? Fra første til sidste side vil den have Deres interesse. Forfatterne har den største forståelse af engelsk mentalitet, selv om de i nogen grad synes at savne det lune

Henrik V. Ringsted: LONDON-MOSAIK (200 s., kr. 14,75. Thaning & Appel's forlag).

Det er egentlig overflødigt her at omtale denne bog af vort første danske æresmedlem - ikke mindst, når det desværre må ske så længe efter udgivelsen. Vore medlemmer og læsere, der lige som forfatteren er indtaget i London og som husker hans to tidligere bøger om emnet med deres stærke Sherlock Holmes islet, har nok forlangt også sikret sig denne bog og på ny konstateret forfatterens indlevelse i sagaen om Sherlock Holmes og hans by. Det må være en selvfølge for enhver Sherlockianer at skaffe sig også denne bog.

Og så skal vi vel på ny vente fire år før vi kan glæde os til Ringsteds næste om dette udtømmelige emne?

Jörgen Elgström / Åke Runnqvist: SVENSK MORDBOK (ill., 164 s., d.kr. 21,00, ib. 29,40. Sällskapet Bokvännerna, Stockholm).

"Den svenska detektivromanens historia 1900-1950" er undertitlen på denne bog, som fortjener at kendes af enhver interesseret i emnet - og hvem af os er ikke det? Forfatterne, af hvilke Elgström, der er stadsbibliotekar i Lidköping, er medlem af vor klub, kender deres emne til bunds og forstår at berette om det på en fængslende måde, og så vel bogens udstyr som dens illustrationer er et godt plus til dens højest læseværdige indhold.

Den danske detektivromans historie venter vi stadig på at få skrevet en objektiv fremstilling af.

*

(fortsat fra l. spalte)

ironiske syn, som præger fremstillingen i Ringsteds bøger om samme emne. Men afsnittet "Peter Pan og Sherlock Holmes" vil man huske - her ser vi lyslevende for os vore venners paulun i Baker Street og føler os hjemme i den for os så fortrolige atmosfære.

Holmes og Watson lever den dag i dag i Baker Street

- ja, denne
overskrift
fandtes i

Fyens Stiftstidende 13. april, en tilsvarende havde Aalborg Stiftstidende 14. april, og anledningen var et interview med nærværende blads redaktør, som bl. a. fortalte om de utallige breve, der hvert år fra den ganske verden indløber til Baker Street 221 B, hvor Mr. John Greaves, Dickens-selskabets sekretær, residerer og besvarer dem. Han har overladt os en fotokopi af et af dem. Det gengives på forsiden af dette SHERLOCKIANA.

ANGELS KRIMINALROMANER, der betegner sig som "det bedste fra den internationale kriminallitteratur", har indledet en ny serie med to af de bedste navne fra den første serie:

Andrew Garve's FÆLDEN og Christopher Landon's MANDEN, DER BLEV EN ANOEN. Garve vil huskes fra den fortrinlige TØRRE TAARER og skuffer heller ikke nu. I en familie, beskrevet saaledes, at man nikker genkendende til hver detalje, kommer man ud for en pengespresser, hvilket naturligt ryster forældrene, som skjuler sagen for børnene. Da politiet griber sagen forkert an, klarer faderen selv arterne. - Forf. til MORD I MYLORETIDEN har med sin nye bog præsteret noget usædvanligt. Den forkorter læserens spisepauser og man lægger den ikke fra sig, før man overmandes af søvnen. Men bogens slutning skuffer og føles urimelig. Selv om man ikke savner en happy end, ville enhver anden løsning dog forekomme nok saa sandsynlig. - En tredje bog, Max Murray's STEMMEN FRA GRAVEN, vil foreligge i løbet af maj 1958.

GRAFISK FORLAG har udsendt en ny Maria Lang: DEN FORSVUNDNE BRUD. Man savner den sympatiske Puk fra de tidligere bøger, men ogsaa denne gang er det Christer Nijk, som klarer begreberne, og man følger ham gerne gennem det altsammen. Maria Lang har med sin sobre skrivemaade vundet kriminalromanen nye venner, som hun ogsaa formaar at fastholde. - Forlaget, der synes at foretrække kvindelige kriminalforfattere, har ogsaa udsendt Mary Stewart's KNIVEN PAA STRUBEN, der er noget ud over det almindelige. Er man først godt i gang med denne bog, tager handlingen fart og bliver saa forrygende, at man vanskeligt lægger den fra sig, før de sidste sider er naaet. Det er en kriminalroman af usædvanlig kvalitet.

I HASSELBALCH'S KRIMINALHISTORIER, 2. samling, red. af Harald Mogensén, vil man forgæves søge Conan Doyle og lignende gode navne, men der er dog nogle

heri, som man bør ofre sin opmærksomhed. Længst vil nok huskes William Irish's SKJULTE ØJNE, over hvilken novelle Hitchcock's bekendte film var bygget.

CARIT ANDERSENS FORLAG'S "trestjernede kriminalromaner" er forøget med en ny serie paa 6. Det er de sædvanlige 4 forfatternavne, vi her møder: Erie Stanley Gardner, Dorothy Sayers, Simenon og Agatha Christie.

I DEN BLOODIGE SKO og DEN SKØDESLØSE NYMFE brillerer Gardners detektiv Perry Mason rigtigt i "lovtrækkeri" og krydsforhør, og klienternes upaalidelighed slaar alle rekorder. Til trods for de banede stier oplever han mange utrolige ting, og forfatteren har en vis evne til at suggerere læseren til at tro, han selv er en pokkers detektiv. - Sayers' lord Peter Wimsey møder vi i en række fortryllende short stories, af hvilken den længste, MANDEN UDEN ANSIGT, har givet den navn. En let læst bog. - Simenon er i MARGRET TAGER FEJL mere detektivisk end i nogen af de tidligere bøger om denne uforstyrrelige detektiv. Og da han som bekendt er en fremragende forfatter, er det en bog, der læses med baade litterært udbytte og spænding. - Endelig har vi to nye Christie bøger: SPIL MED SPEJLE, hvori vi paany hygger os med den henrivende gamle dame Miss Marple, som atter opklarer nogle mystiske mord - og DØDENS TEMPEL, hvori den nu aldrende Poirot stadig viser sig paa højde med sig selv. En sindrig opbygget mordgaade, men læst med opmærksomhed har læseren selv mulighed for at finde løsningen.

Forlaget burde have givet afkald paa bag i bøgerne at fremhæve Simenon paa Sherlock Holmes' bekostning ved at citere Harald Mogenséns yndlingsfrase om Holmes som en maskeradefigur - det er ikke fair play. Og det kan da ikke være forlagskonsulenten Tage la Cour's opfattelse?

Ikke, naar man læser hans nyeste "... med venlig hilsen fra Ellery Queen", 3 causerier om dedikationer i detektivfortællinger, udsendt af Selskabet Bogvennerne for nærværende anmelder (og biblioman) er den crème de la crème og mere spændende end nogen kriminalroman. LJF.

SHERLOCK HOLMES KLUBBEN I DANMARK

Nye medlemmer fra 1. januar 1958:

København: Erik Hammersgaard.

Aalborg: Bente og Anders Fage-Pedersen.

Lidköping, Sverige: Jörgen Elgström.

SHERLOCKIANA

Årsabonnement 5 kr. Postboks 5766